

Buvau paprašytas Jaunimo Sąjungos Valdybos kaip I-o Jaunimo Kongreso dalyvis kalbėti šia proga. Taigi savaime aišku tema ir yra Vasario 16-oji ir Jaunimo Kongresai.

Vasario 16-oji kiekvienam susipratusiam lietuviui yra tautinis laisvės ir nepriklausomybės simbolis. Tautos nepriklausomybė neatsiranda savaime, ją reikia Tautai išsikovoti, o išsikovojus ją reikalinga išlaikyti. Šiandien aš neminėsiu detalių apie nepriklausomybės kovas ar pasiaukojimus kurie buvo padaryti atgaunant nepriklausomybę, bei ją atstatant iš komunistinio vergijos jungo. Mes visi labai gerai žinome abiejų laikotarpių kovas bei aukas už Lietuvos laisvę. Šiandien mes tik glaime pagarbiai galvas lenkti pagerbdami tuos asmenis, kurie nepaisydami asmeninių pasekmių stoji ginti Lietuvos laisvės, ir daug iš jų atidavė didžiausią auką - savo gyvybę. Išties man peršasi mintis, ar klausimas, kokią pagarbą kaip Tauta reiškiamo šiem asmenim? Tiesa mes juos pagerbiame įvairiais paminklais, viešuose paminėjimuose ir t.t. Tačiau kokią pagarbą suteikiame jiems savo veiksmais, savo kasdieniniu gyvenimu Tautos atžvilgiu, kuomet mes pasinaudojame ta laisve tikta savo asmeniškam gerbuviui, neatsižvelgdami kokią įtaką ar pasekmes tie veiksmai turi pačiai Tautai. Kitaip sakant kartais su viena ranka dirbame Tautai, o su kita prieš ją. Gal mano išsireiškimai yra per daug suprantinti, nes įtakos šiuose veiksmuose yra daug komplikuoatesnės, bet deja nemanau kad principinės išvados būtų klaidingos. Taigi Tautos nepriklausomybės tęstinumas, bei jos gyventojų gerbuvis daugiausiai priklauso nuo jos pačios gyventojų, o ypatingai nuo valdomųjų sluoksnių atsinešimo Jai.

Šiuo metu manau neklystu teigdamas, kad tas atsinešimas nėra visiškai toks koks jis turėtų būti!

Mes visi labai gerai žinome, na ir pati Lietuvos žiniasklaida perduoda pakankamai žinių, kurios aiškiai parodo šiuometines tendencijas šiuo atžvilgiu. Deja tos tendencijos valdomojoje biurokratijoje yra kryptelėjusios į asmeniškumo naudą. Kodėl taip yra, nėra labai sunku suprasti. Pagrindiniai, su keleta išimčių visi valdiškieji biurokratai yra sovietiškosios sistemos auklėtiniai, joje dirbę prieš atgaunant nepriklausomybę. Mes gerai žinome tos sistemos "koruptiška" veiklą, pagrįsta "partijos" lojalumu ir reikalavimu, o ne "reikalo žinojimu". Kaip žinome, mažai kas buvo atlikta be "vadinamųjų kyšių", kitaip sakant po stalinių papirkimų. Šią fenomeną man teko asmeniškai patirti lankantis Lietuvoje dar prieš nepriklausomybės atstatymą. Todėl negalime per daug stebėtis eilinių valdžios biurokratų veikla. Tačiau yra liūdniau matant Valstybės viršūnių stokojimą pasiryžimo ar supratimo šiais kritiškais Tautos laikais, būtinumą statyti pirmoje vietoje veiksmus Tautos naudai ir svarbiausiai kaip juos įgyvendinti. Nepakanka išleisti įstatymus įvairiems reikalams, nes be turimos atatinamos įstatymų įgyvendinimo ir vykdymo kontrolės jie yra visiškai ne efektingi. Ši situacija buvo pastebėta ir net išryškinta pačios Lietuvos žiniasklaidoje. Atrodytų, kad nevisuomet buvo atkreiptas

VASARIO 16-OJI

Paskaita skaityta per Vasario 16-osios minėjimą Lietuvių Namuose Melbourne.

Algis ŠIMKUS

tinkamas dėmesys valdomųjų sluoksnių šiam reikalui. Esant šitokiai situacijai, yra sunku parodyti griežtumą reikalavimuose, kad būtų galima atsikratyti tų nepageidautinų ipročių užsilikusiu iš sovietiškos sistemos.

Negalima paneigti, kad vakarietiška demokratinė sistema turi neigiamų pusių, tuo neabejoju. Tačiau negalime ignoruoti fakto, kad vakarietiškos demokratinės sistemos ir su savo neigimom pusėm, ne tik kad paremia, bet tiesioginiai palaiko visą eilę kraštų buvusių po sovietiškos sistemos santvarka nuo visiško ekonominio sužlugimo. Šių tautų ekonominis sužlugimas turėtų katastrofiškas pasekmes pasaulinės ekonomijos formue.

augęs, bet ir gimęs iševijoje. Jaunimas kuris skaitė save lietuviams nepaisant gimimo krašto, kuris net tik kad skaitė save lietuviams, bet ir jautė pareigą daryti visa kas gali padėti savo tėvų kraštui tapti nepriklausomu. Klausimas kodėl jie jautė pareigą, iš kur buvo įdiegtas šis jausmas? Atsakymai be abejo truputi skiriasi su kiekvienu individui. Bendrai imant, galima teigti, kad tie jaunuoliai turėjo meilės savo tėvų kraštui, kurią jie įgijo iš tėvų, bei savo gyvenimo aplinkos.

Kas gi ta aplinka? Pirmiausiai be abejo šeima, kuri duoda pagrindą, o po to jau seka visuomeninis gyvenimas - veikla. Čia kaip tik ir noriu sustoti prie jaunimo kongresų, jų svarbos, bei naudos.

Jaunimo kongresai sudaro

"Žuvome, kad būtumėte laisvi." Amerikos lietuvių pastatytas kryžius už Lietuvos laisvę žuvusiems didvyriams ir komunizmo kankiniams pagerbti.

Taigi Tautos nepriklausomybės ateitis kaip tik ir yra pagrįsta valdomųjų sluoksnių sugebėjimu valdyti ir tvarkyti Tautos ekonomiją bei jos biurokratiją. Manau negalime paneigti, kad šiuo metu yra nemažai trūkumų šioje srityje, tačiau tuo pačiu reikia pastebėti kad yra daug pozityvių prošvaisčių ir yra nemažai atsiekta nuo nepriklausomybės atstatymo. Vis dėl to manau neklystu sakydamas, kad buvusios ir esamos valdžios žmonės turėtų kritiškai pažvelgti į nueitą kelią, pamiršti savo asmeniškumus, ambicijas ir rimtai pasimokyti iš praeities nesėkmių.

Kalbėjau apie Tautos nepriklausomybę bendrais bruožais, prie kurio atstatymo prisidėjo savo nemažą įnašą ir iševijos lietuviai iš vakarietiškų kraštų. Prisidėjimas buvo pagrįstas daugiausiai asmenų darbu, kurie buvo gimę ir augę Lietuvoje ir atsirado vakaruose kaip politiniai pabėgėliai. Tačiau didelį įnašą padarė ir jaunimas ne tik kad

proga forumams jaunimui išsireikšti ir padiskutuoti įvairiomis temomis bendraamžių tarpe iš įvairių kraštų, praplatinti savo akiratį plačiau negu tik gyvenamo krašto aplinkoje. Tuo pačiu yra užmezgamos pažintys ir bendravimas tarp įvairių kraštų lietuvių jaunimo, kuris dažnai nenutrūksta, o tęsiasi per visą gyvenimą. Dalyvavimas kongrese dažnai yra lyg įvadas į lietuvišką bendruomeninį gyvenimą, lyg ta mokykla bendruomeninei struktūros pažinčiai, kuri su laiku be abejo keičiasi kaip ir pats gyvenimas. Keičiasi ir Jaunimo Kongresai, o ypatingai po atstatymo Lietuvos Nepriklausomybės. Pirmieji, turėjo daugiau ar mažiau politinį motyvą, nes programose dominavo Lietuvos laisvės siekiai. Dabar be abejo turi dominuoti kitos temos ir siekiai. Yra visiškai nesvarbu, kad temos ir siekiai yra pasikeitę, bet kongresų svarba nėra pasikeitusi, nes jie ir toliau yra ruošia ir mokykla lietuviškam bendruomeniniam

gyvenimui. Pasikeitusioje situocijoje, kaip tik ir yra svarbu, kad būtų surasta ir įprasminta ateities veikla lietuviškoje benruomenėje, kuri yra išsisklaidžiusi po platųjį pasaulį. Yra labai svarbu, kad būtų surastas tinkamas bendravimas tarp Tautos kamieno ir išsisklaidžiusios iševijos. Manau nėra abejonės, kad vieni kitiems galime padėti geriau suprasti vieni kitus, o tas kaip tik ir gali išsivystyti pradendant bendravimą bei diskutavimą nuo jaunų dienų, kur yra sudaromos galimybės pasimokyti vieni nuo kitų ir t.t.

Kyla klausimas kokia kaina tas viskas vyksta, ar išties visą tai galima pateisinti. Į tai aš tik galiu atsakyti, kad ta kaina yra brangi, ji buvo brangi ir bus brangi ir ateityje. Deja, jeigu mes šiandien nuleisime rankas sakydami, kad vis tai yra prasminga, nebereikalinga ir prasminga, tai kam mes sielojamės dėl lietuviškų namų, kultūrinės bei tautinės veiklos ir t.t. Likime laiko robotais, kurie tik dirba dėl savo asmenišką gerbuvio, be jokio idealinio tautinio siekio. Mes turime pakankamai pavyzdžių ir iš šio krašto gyventojų, ypatingai jaunimo, kurie gyvena be idealinių siekių. Manau nereikia aiškinti apie rezultatus, juos matome gatvėse. Išties kartais yra keista girdėti negatyviai ir sakyčiau perdėtai kritiškai nusiteikusius asmenis, net ir tokius kurie buvo vienokiu ar kitokiu būdu įsijungę į ankstyvesnių kongresų darbą. Tuo pačiu negaliu prabėgti nepastebėjęs, kad ateinančio kongreso komiteto veikla gal truputi ir skiriasi nuo ankstyvesniojo Australijoje. Be abejo skiriasi esama situacija ir net dalinai kongreso temos. Labai skiriasi komunikacijos priemonės, kurios dabar yra neaprasitai greitos ir kurias šiandienos jaunimas pilnai išnaudoja. Tačiau principai nesikeičia. Svarbiausias iš jų, kaip jau minėjau, yra paruošti ateities bendruomenės veikėjus, supažindinti su bendruomenėmis problemomis įvairuose kraštuose, bei sudaryti galimybę dalyviams susipažinti su bendraminčiais iš kitų kraštų ir tas problemas gvildinti. Tai be abejo palengvins bendruomeninę veiklą ateityje, kartu išvystant ir asmenišką naudą.

Ta proga norėčiau atkreipti dėmesį į vieną kitą pavyzdį Melbourn apylinkėje buvusių kongresantų veiklą: Andrius Vaitiekūnas - Melb. Apyl. Vald. Pirmininkas, dr. Kazys Zdanius - Melb. Apyl. Vald. Vice Pirmininkas, Henrikas Antanaitis - LSS Australijos Rajono Vadas bei Parapijos Tarybos Pirm., Vida Luimaitė, ALJS Pirmininkė, Birutė Prašmutaitė - Dainos Sambūrio Dirigentė, bei Skautininkų Ramovės Pirmininkė, Zita Prašmutaitė - Parapijos Choro Dirigentė, Ieva Ariėnė - Šeštadieninės Mokyklos Mokytoja.

Yra ir visa eilė kitų veiklių asmenų, kaip Linas Šcikis, Jonas Rukšėnas, Petras Kružas, Danius Kesminas, Dona Sadauskaitė-Gaylard ir t.t., kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisideda ar prisidėjo prie mūsų bendruomeninės veiklos.

Buę Melbourniškiai - dr. Saulius Varnas - Kr.Vald. Narys, Algis Milvydas - Brisbane Bendruomenės veiklus narys, Loreta Čižauskaitė-Tigani Geelonge.

Štai dar vienas kitas pavyzdys (Nukelta į 6-tą psl.)

